

به شرط تغییر سیاست‌های کشاورزی در منطقه

بخشی از دریاچه ارومیه قابل احیاست

◀ **بیبا میرعظیمی**
خبرنگار

دریاچه ارومیه، بزرگ‌ترین دریاچه شور خاورمیانه، سال‌هاست که با مشکل کاهش سطح آب و خشکسالی دست و پنجه نرم می‌کند. اما امسال عدم تخصیص قنایه دریاچه از سد‌های حوضه آبریز و عدم تکمیل تونل انتقال آب به دریاچه، گلوئی ارومیه را خشک‌تر از همیشه کرده و در نتیجه آن ۹۵ درصد این دریاچه را به‌طور کامل خشک کرد. با افزایش خطر خشک شدن کامل دریاچه ارومیه و با تاکید رئیس جمهور مبنی بر تقویت گازگروه دریاچه ارومیه، «عیسی کلانتری» مدیر اجرایی احیای دریاچه ارومیه، از ستمش برکنار و استاندار آذربایجان غربی جایگزین او شد. همچنین استاندار آذربایجان شرقی به‌عنوان عضو جدید کارگروه به‌ترکیب افزوده شد تا پیشرفت سریع‌تری برای حل موضوع دریاچه ارومیه حاصل شود. اما آیا این ترکیب جدید می‌تواند زمان طلایی برای احیای دریاچه ارومیه را خریداری کرده و از احتمال وقوع یک فاجعه زیست محیطی با راه افتادن طوفان‌ها و بادهای نمکی جلوگیری کند؟

«مسعود باقرزاده کریمی» مشاور آب و فاضلاب کشور و کارشناس حوزه تالاب‌ها در خصوص تغییر و تحولات ایجاد شده در ستاد احیای دریاچه ارومیه به «ایران» می‌گوید: باید این واقعیت را بپذیریم که حال دریاچه ارومیه خوب نیست؛ اما به‌طور قطع می‌توان آن را احیا کرد. هم‌اکنون هم اقلیم تغییر کرده و هم مصارف در همه بخش‌ها

افزایش یافته است. اما با در پیش گرفتن سازوکاری درست و صحیح، بخشی از دریاچه ارومیه «قطعاً» قابل احیا بوده و می‌تواند کارکردهای خود را بازیابی کند. برای رسیدن به این هدف نیز باید کار را در چند زمینه آغاز کرده و اهداف کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت را با جدیت بیشتری دنبال کنیم. با مشخص شدن هدف و راهکارها دیگر فرقی نمی‌کند وزیر رئیس ستاد احیا شود یا استاندار؛ فرقی نمی‌کند چه کسی برکزیه شود. هدف احیای دریاچه است و این سمت‌ها و مسئولیت‌ها تنها وسیله‌ای برای رسیدن به هدف نهایی یعنی نجات دریاچه ارومیه به‌شمار می‌رود.

■ **اقدامات فوری و کوتاه‌مدت**

وی می‌افزاید: در شرایط کنونی نباید وارد مناقشات موجود در خصوص انتخاب افراد یا مسئولین برای ستاد احیا شویم؛ بلکه باید مطالبه‌گری کرده و از مسئولین احیای این دریاچه بخواهیم اقدامات کوتاه‌مدت را با فوریت هر چه تمام‌تر تکمیل کنند. چرا که پیش‌تر اعتبارات داده شده و بخش‌های زیادی نیز تکمیل شده است؛ شما تصور کنید کالبدی در حال از بین رفتن است و شما خودی را تزریق می‌کنید تا آن را زنده نگه دارید. بر این اساس نباید خود را درگیر سمت‌ها و تغییرات ستاد کرده و باید اقدامات فوری کوتاه‌مدت شامل تونل زاب، پروژه انتقال آب سیلوه و تصفیه‌خانه‌های تبریز- ارومیه هر چه سریع‌تر پیگیری شوند. این موارد می‌تواند با فوریت در نیمه دوم سال

آبی جدید که از مهرماه آغاز می‌شود، خود را نشان دهد. اینها خواست‌ها و مطالبات کارشناسی و تمام آحاد مردم است. شنیده‌ها حاکی از این است که وزارت نیرو نیز متعهد شده است این ۳ اقدام کوتاه‌مدت برای نجات دریاچه را با فوریت پیگیری کرده و به سرانجام برساند. اگر این اتفاق بیفتد می‌توانیم به احیای سریع‌تر دریاچه ارومیه امیدوار باشیم.

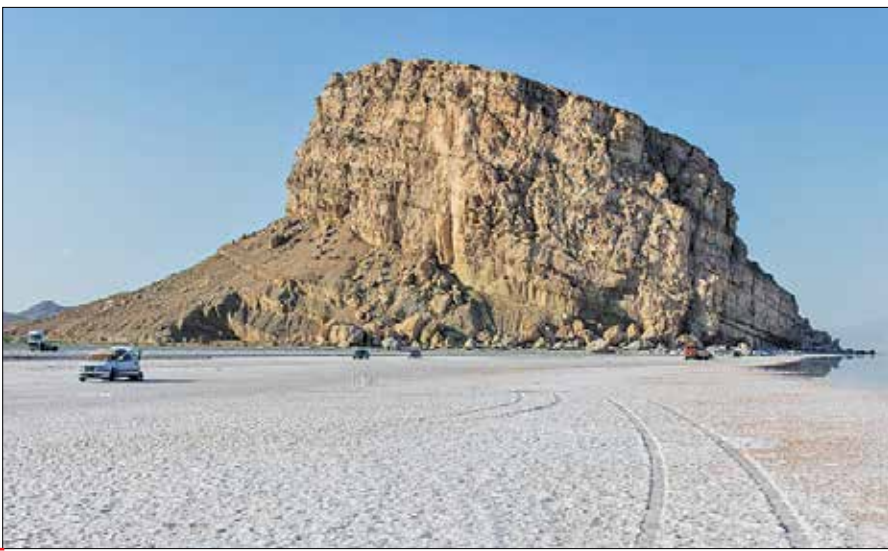
■ **رهاسازی آب سد‌ها**

به گفته این کارشناس تالاب‌ها، رهاسازی آب از سد‌ها یکی از اقدامات میان‌مدت بپرتی نجات دریاچه ارومیه به‌شمار می‌رود که همه‌ساله طبق فرمول سند تخصیص باید انجام شود. خوشبختانه سند تخصیص به گونه‌ای منعطف تدوین شده است تا نسبت‌های آب مورد نیاز آن برای دریاچه و کشاورزی با کاهش آورد رودخانه‌ها و... تغییر کند. به‌طور مثال یک عدد مشخص تعیین نشده است که حتماً در مواقع خشک و ترسالی همان میزان آب رهاسازی شود. سال پیش نیز رهاسازی انجام شده اما با توجه به خشکسالی محدود بوده است.

مسعود باقرزاده کریمی تصریح می‌کند: مساله بعدی به تعهدات وزارت جهاد کشاورزی برای کاهش مصرف آب بازمی‌گردد. در حقیقت چالشی‌ترین موضوع دریاچه ارومیه به بخش کشاورزی بازمی‌گردد؛ چرا که نه تنها ما نتوانستیم تعهدات خود را برای کاهش مصرف به سرانجام برسانیم، بلکه نتوانستیم حتی از مصرف بی‌رویه و غیرمجاز جلوگیری کنیم. هم‌اکنون

این کارشناس تالاب‌ها، نقش نمایندگان مجلس را در احیای دریاچه بسیار مؤثر توصیف کرده و می‌گوید: ما نتوانستیم تعهدات خود را برای احیای دریاچه برخوردی دوگانه داشته باشیم. آنها باید واقعیت‌ها و

■ **چهارشنبه ۵ مرداد ۱۴۰۱**
■ **سال بیست و هشتم**
■ **شماره ۷۹۶۶**

ایستاد

کشاورزی کماکان در مناطق شیب‌دار و دامنه‌ها با وسعت بیش از ۱۰۰ هزار هکتار به صورت قانونی و با سرعت انجام می‌شود. البته از این منظر حضور استانداران در ستاد احیا می‌تواند بسیار مؤثر باشد، چرا که آنها می‌توانند به ادارات کشاورزی تابعه خود در این خصوص فشار وارد کرده و کار را سریع‌تر پیش ببرند.

■ **شمشیردولبه!**

این کارشناس تالاب‌ها، نقش نمایندگان مجلس را در احیای دریاچه بسیار مؤثر توصیف کرده و می‌گوید: ما نتوانستیم تعهدات خود را برای احیای دریاچه برخوردی دوگانه داشته باشیم. آنها باید واقعیت‌ها و

پرونده پتروشیمی غیرقانونی میانکاله برای همیشه بسته شد

انتظار برای بازگشت اراضی ملی

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور از بسته شدن همیشگی پرونده توسعه پتروشیمی در میانکاله خبر می‌دهد، اما همچنان این سؤال باقی می‌ماند که آیا قانون به تخلف‌های انجام گرفته در واگذاری اراضی میانکاله رسیدگی می‌کند؟ ۹۰ هکتار اراضی که در اختیار پیمانکار قرار گرفته است چه زمانی به منابع طبیعی بازمی‌گردد؟ وضعیت نهال‌ها، مهاجمی که در منطقه کاشته شده چه می‌شود؟ ماجرای پتروشیمی میانکاله از کلنگ‌زنی اسفند ماه ۱۴۰۰ شروع شد. پروژه مجوز محیط زیست نداشت

و این سؤال آغاز پرسش‌های زیادی درباره یک واگذاری عجیب در اراضی حسین آباد بود. براساس قانون واگذاری زمین پیش از صدور مجوز زیست‌محیطی تخلف قانونی است. پیگیری‌های روزنامه ایران نشان داد چند نماینده از معاونان وقت سازمان حفاظت محیط زیست در سال ۱۴۰۰ مجوز سیاسی گرفته بودند. مجوزی سیاسی که ابتدای تخلف‌های زیادی بود. همین مجوز باعث شده تا سازمان منابع طبیعی، سازمان محیط زیست، سازمان امور اراضی، کمیسیون ماده ۲۱ و استانداری مازندران با موافقت

مشروط، اراضی ملی را به پیمانکار واگذار کنند. کارشناسان آشنا با امور اراضی همان روزها اعلام کردند در قانون چیزی به اسم «موافقت مشروط» وجود ندارد اما این تنها تخلف انجام گرفته در این واگذاری نبود. اراضی واگذار شده داری پروانه

چرا بودند و براساس قوانین حتی با جبران خسارت ۷۰ خانوار دامدار صاحب پروانه چرا در منطقه هم، قانون اجازه واگذاری چنین اراضی را نمی‌دهد اما این قانون هم نادیده گرفته شد. موضوع دیگری هم وجود دارد که بارها از سوی روزنامه ایران مطرح شده است. براساس اسناد و مدارک موجود نیست مکانی این صنعت با تمام تأسیسات آن ۵۵ هکتار است و معلوم نیست چرا سازمان امور اراضی و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با واگذاری ۳۵ هکتار بیشتر از نیاز واقعی پیمانکار موافقت کرده‌اند؟

میز خدمت سکوی پرش گردشگری همدان!؟

«**علی مالمیر**» مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان همدان گفت: «میز خدمت با حضور نماینده وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و جمعی از مدیران و کارشناسان این اداره کل به مناسبت سفر استانی رئیس جمهور و هیات دولت، در انتهای همین هفته با هدف دریافت مطالبات و درخواست‌های مردمی و همچنین پیگیری و بررسی موارد، در همدان دایر می‌شود.» تشکیل میز خدمت از سوی میراث فرهنگی استان همدان باز این سؤال را پیش آورد که چرا همدان به رغم همه داشته‌های مطرح و بلند آوازه نتوانسته است جایگاهی درخور در گردشگری ایران پیدا کند.

هیچ شکی نیست که قد و قامت همدان در حد اتفاق‌های بزرگ در حوزه گردشگری است؛ اما تا به امروز جامه‌ای برانزده و به اندازه قامت بالا بلند و باستانی اش ندوخته‌اند. همدان هم در چهار دهه گذشته سرنوشت شهرهایی چون تبریز، قزوین و کرمانشاه را تجربه کرده است. چهار دهه پیش چند شهر کشور، برند گردشگری شدند. شیراز، اصفهان، یزد، تبریز، کرمانشاه و... همدان هم یکی از آن شهرهاست.

همدان سال ۲۰۱۸ هم از سوی مجمع گفت‌وگوی همکاری کشورهای آسیایی، باپخت گردشگری کشورهای آسیایی شد. ۴۰ نماینده از ۱۵ کشور به همدان آمدند. اما تمام برنامه‌های همدان ۲۰۱۸ به یک افتتاحیه و اختتامیه و یک آمان در سطح شهر محدود شد. رویداد بین‌المللی همدان ۲۰۱۸ نتوانست آن شهر گذشته در هزارتوی ذهن فراموش شده گردشگران را باز بیابد و به توریست داخلی و خارجی دوباره معرفی کند؟ آیا میز خدمتی که مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی همدان تشکیل می‌دهد به آسیب‌شناسی موانع واقعی جذب گردشگر برای یکی از تاریخی‌ترین شهرهای کشور منجر می‌شود یا مثل برنامه‌های دیگر در روزومه مدیران شهر بیایگانی می‌شود؟

ایرنا- نیره پورملائی، مدیرکل حفاظت محیط زیست یزد از ثبت چهار مورد زایمان موفق گوزن زرد ایرانی در سایت تکثیر و پرورش جنگل باغ شادی خاتم خبر داد و گفت: گوزن زرد ایرانی یکی از سه گونه گوزن موجود در ایران است که سال‌های گذشته به دلیل تخریب زیستگاه و شکار بی‌رویه، در طبیعت کشور منقرض شده و در حال حاضر تنها در سایت‌های تکثیر و پرورش تحت حفاظت سازمان حفاظت محیط زیست وجود دارد.

فارس- شادی مالکی، معاون سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران از اجرای طرح‌های تشویقی سازمان مدیریت پسماند برای دسترسی آسان شهروندان به مبادی تفکیک خبر داد و گفت: چهار مرکز مدیریت یکپارچه پسماند شهری در پایتخت تا پایان سال به بهره‌برداری می‌رسد. **ایسنا- محسن باقری**، رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان تیران و کرون، گفت: به دلیل وسعت زیاد قلعه تاریخی قمیشلو، اعتبارات محدود کنونی نمی‌تواند جایگوی مرمت کامل آن باشد و برای مرمت قلعه قمیشلو نیاز به ۲۰ میلیارد تومان اعتبار است. **ایرنا- بهروز ندایی**، مدیرکل دفتر تسهیلات و کارآفرینی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گفت: با پنج برابر شدن تسهیلات تبصره ۱۸ همچنین اعتبارات ۲ هزار میلیارد تومانی صندوق توسعه ملی و اعتبارات فنی اعتباری، ۴۰ درصد طرح‌های نیمه‌تمام تا پایان سال آینده به اتمام می‌رسد.

ایسنا- حافظ کریمیان، رئیس اداره میراث فرهنگی شهرستان فلاورجان گفت: چون ۹۰ درصد زمین‌های موجود در شهرستان فلاورجان کشاورزی و از نوع مرغوب هستند تغییر کاربری این زمین‌ها به منظور ایجاد زیرساخت‌های گردشگری توسط بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران با مشکل جدی مواجه می‌شود.

ایسنا- بر اساس برنامه‌ریزی‌ها و هماهنگی‌های به عمل آمده از سوی معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی وزارت میراث فرهنگی، نخستین پنجشنبه بازار صنایع دستی از ساعت ۸ تا ۲۰ روز پنجشنبه ۶ مرداد ماه در باغ هنر اراضی عباس آباد تهران به صورت رسمی افتتاح می‌شود. این بازار به صورت یک روزه و با حضور بیش از ۱۵۰ نفر از هنرمندان استان‌های کشور در رشته‌های متنوع صنایع‌دستی مانند سفال و سرامیک، گلیم‌بافی، تولیدات چرمی دست‌دوز، البسه محلی و... برگزار می‌شود.

ایسنا- صادق ضیاییان، رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا با بیان اینکه هشدار را پیش از وقوع پدیده‌های جوی صادر و به تمام دستگاه‌های اجرایی ابلاغ می‌کنیم، گفت: وقوع سیل در استان فارس نیز پیش‌بینی و در هشدار هواشناسی به‌طور مفصل به آن پرداخته شده بود.

تپه‌های سفید، شیراز، ایران

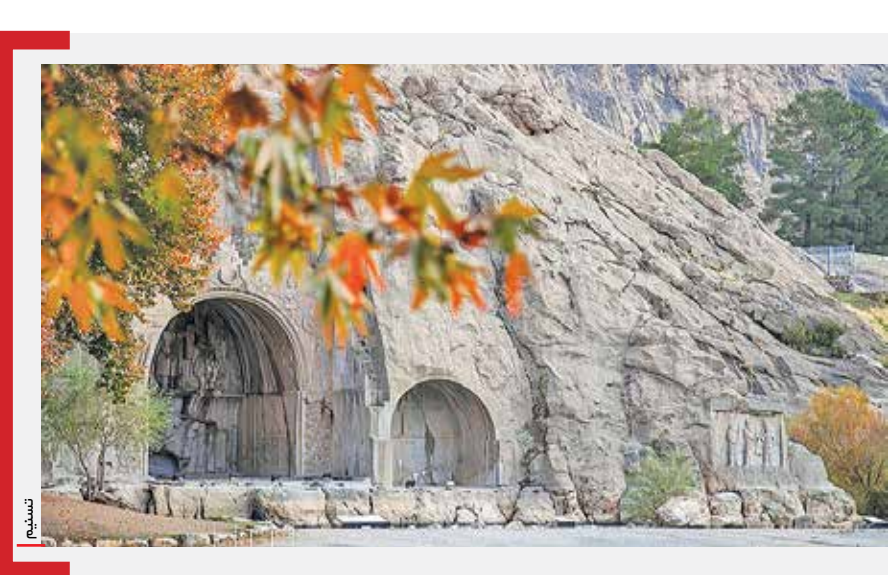
باید جمع‌آوری شود لذا مرمت ۳ترک در ضلع جنوبغربی این گنبد باقی ماند.

وی ادامه داد: سال ۸۹ گزارش‌هایی مبنی بر طبله کردن ۳ترک گنبد و ریزش کاشی‌ها منتشر شد چراکه در معماری سنتی برای اتصال کاشی‌ها به بدنه گنبد از گچ و آهک استفاده می‌شد. به همین علت گچ از بدنه گنبد جدا شده و کاشی‌ها ریزش و آن قسمت از گنبد طبله کرد.

ایزدی با اشاره به اینکه قفط ارتفاع گنبد به اندازه ساختمان ۱۱ تا ۱۲ طبقه است، گفت: در سال ۱۳۹۰ بار دیگر درایست زده شد و چون مرمت ۱۳ترک دیگر نیز ایراداتی داشت، مرمت این گنبد

دوباره از اول شروع شد. وی با اعلام اینکه در این گنبد عظیم ۵۰۰هزار قطعه کاشی به کار رفته است، افزود: با توجه به کمبود بودجه میراث فرهنگی و حساسیت‌هایی که مرمت طرح‌های مرمتی سال جدید نظرات تمامی پیشکسوتان و صاحب‌نظران را در دستور کار خود قرار دهند. از تمامی دغدغه‌های آنها صمیمانه استقبال می‌کنیم.

ایزدی درباره تغییررنگ گنبد نیز گفت: معمولاً برای اینکه باران و برف روی گنبد ترک می‌خورد، روغن کوهان شتر را می‌مالند که ۳ تا ۵سال اثر مطلوب دارد. پس از

تسلیف

◀ **زهره توکلی**
خبرنگار

منتقدان وضعیت مرمت مسجد امام و مسجد شیخ لطف‌الله اعتقاد دارند مرمتگران با بناهای صغوی مثل ساختمان اصولی برخورد کردند و استفاده از مصالح نامناسب به اعوجاج ایجاد چروک روی گنبد مسجد امام و دو رنگ شدن مسجد شیخ لطف‌الله منجر شده است اما میراث فرهنگی اصفهان اعتقاد دارد سنگینی وزن داربست‌ها به اعوجاج‌های این گنبد ۴۰۰ ساله منجر شد و آلودگی‌ها محیط‌زیست گنبد شیخ لطف‌الله را دورنگ کرد. کارشناسانی چون سید محمد بهشتی رئیس سابق میراث فرهنگی احتمال می‌دهند این مرمت به خروج میدان نقش جهان از فهرست یونسکو منجر شود.

پیش از این نیز دو رنگ شدن مسجد شیخ لطف‌الله اصفهان موجب واکنش دوستداران میراث فرهنگی شد و حالا وضعیت نایسامان گنبد مسجد امام که قدمت آن به دوره صفوی برمی‌گردد و در فهرست میراث جهانی یونسکو نیز به ثبت رسیده، مورد اعتراض فعالان میراث فرهنگی کشور قرار گرفته است.

علیرضا جعفری‌زند، کارشناس رسمی دادگستری در ابنیه و آثار تاریخی کشور که قبل از این نیز ناظر مرمت گنبد مسجد شیخ لطف‌الله اصفهان بوده اما آن‌طور که خود می‌گوید به‌دلیل شیوه نادرست مرمت گنبد این مسجد، نظرات بر آن را رها کرده است، درباره وضعیت پیش‌آمده برای گنبد مسجد امام اصفهان گفت: وقتی اثری جهانی و متعلق به جهان است پس باید برای مرمت آن از تمامی امکانات جهانی استفاده شود. هنوز برای مرمت آثار تاریخی و جهانی خود، کاشی‌کاری سنتی می‌آوریم و بدون

نه به تله کابین طاق بستان

افکار عمومی در کارزار نه به تله کابین طاق بستان از رئیس جمهور درخواست کردند با توجه به آسیب‌های احداث تله کابین در محوطه تاریخی طاق بستان (طاق بستان) از جمله خطر حذف این مجموعه تاریخی از فهرست میراث جهانی، از اجزای آن ممانعت شود.

مخالفت با پروژه احداث تله کابین در محوطه تاریخی «طاق بستان» که مناشه به خاطر عواقب جبران‌ناپذیر آن چند سالی است برانگیخته شده است. به دنبال این اعتراض‌ها کارزاری با عنوان «نه به

تله کابین در محوطه باستانی و تاریخی (طاق وسان) (طاق بستان) کرمانشاه» راه اندازی شده است.

این کارزار از بیست و سوم تیرماه ۱۴۰۱ با حضور فعالان محیط زیست، فعالان مدنی، اجتماعی، فرهنگی و تاریخی راه اندازی شده است. آنها در این کارزار یاد آور شده اند: با توجه به نظر کارشناسان محیط زیست، زمین شناسی، مطالعات آب منطقه‌ای و میراث فرهنگی اجزای این طرح غیر کارشناسی بی‌تردید باعث تخریب بافت تاریخی و زیست محیطی و میراث هزاران ساله (طاق وسان) (طاق بستان)، از جمله حوضه آبرگیر در منطقه دشت کاهمو محوطه چهل هزار ساله دو شاخ و دشت کاهمو نابودی گونه‌های گیاهی و جانوری و منظر تاریخی و فرهنگی و ترافیک شدید و انباشت زباله می‌شود.

علاوه بر این، اجرای این طرح، نام مجموعه (طاق وسان) (طاق بستان) طبق استانداردهای یونسکو را برای همیشه از فهرست ثبت میراث جهانی حذف خواهد کرد. متأسفانه این طرح که با حمایت مجمع نمایندگان استان و چراغ سبز برخی مسئولان در حال شکل‌گیری است، در صورت انجام شدن اقدام جدی در مقابل آن، می‌تواند نتایج غیر قابل جبران را در پی داشته باشد.